

Nr 141.

Ankom till riksdagens kansli den 27 maj 1941 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av väckta motioner angående utredning om beredande åt innehavare av ofullständiga jordbruk av arbetstillfällen utanför jordbruket.

(3:e avd.)

I två likalydande motioner, väckta, den ena, nr 3, inom första kammaren av herr *B. Ohlin m. fl.* och den andra, nr 2, inom andra kammaren av herr *R. Barnekow m. fl.* har hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om en utredning på vad sätt snarast möjligt erforderliga arbetstillfällen utanför jordbruket kunna beredas den på ofullständiga jordbruk boende befolkningen.

Beträffande de skäl, som motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande, får utskottet hänvisa till motionen I: 3.

Över motionerna har, efter därom i vederbörlig ordning gjord framställning, *lantbruksstyrelsen* den 13 mars 1941 avgivit utlåtande, däri styrelsen anfört följande.

Från statsmakternas sida bedrives för närvarande verksamhet i olika former i syfte att åstadkomma förstärkning av de ofullständiga jordbruken. Det torde emellertid komma att dröja avsevärd tid, innan denna verksamhet nått sådana resultat, att flertalet ofullständiga jordbruk förstärkts i sådan grad att deras innehavare kunna i fall av behov därå finna sin bärgning. På grund härav är enligt *lantbruksstyrelsens* mening det i motionen berörda syftet beaktansvärt. Det torde sålunda vara av ett betydande allmänt intresse, att till ofullständiga jordbruk knutna jordbrukarfamiljer i avbidan på jordbrukens erforderliga förstärkning må kunna beredas arbetstillfällen i behövlig utsträckning utanför jordbruket.

Enligt vad *lantbruksstyrelsen* har sig bekant var förevarande spörsmål på sin tid föremål för övervägande inom 1938 års jordbruksutredning. Dennas arbete har sedermera till följd av krisläget inställts, och hava nämnda överväganden ej föranlett förslag från utredningens sida. Med hänsyn till nuvarande förhållanden på arbetsmarknaden synes emellertid statsmakternas uppmärksamhet för närvarande böra vara i särskild grad riktad på spörsmålet ifråga. Avsevärda svårigheter torde dock möta vid försök att lösa spörsmålet, och i allt fall torde någon lösning efter generella grunder knappast kunna åstadkommas. Även om en utredning i ämnet till följd av förefintliga svårigheter enligt *lantbruksstyrelsens* antagande ej kan förväntas leda till mera genomgripande resultat, vill *lantbruksstyrelsen* dock, i betraktande av frågans betydelse, förorda, att en dylik utredning måtte komma till stånd.

Utskottet.

I likhet med lantbruksstyrelsen finner utskottet de i motionerna framförda synpunkterna beaktansvärda. Enligt utskottets uppfattning vore det givetvis önskvärt, om vid sidan av den verksamhet, som för närvarande bedrivs i syfte att förstärka och komplettera de ofullständiga jordbruken, åtgärder genom det allmännas försorg kunde vidtagas, som vore ägnade att bereda innehavarna av dylika jordbruk ökade möjligheter till sysselsättning utanför jordbruket.

Med hänsyn till de mycket skiftande förhållanden, som råda å olika orter, möta emellertid avsevärda svårigheter att lösa detta spörsmål. I varje fall torde, såsom lantbruksstyrelsen framhållit, en lösning efter generella grunder knappast kunna åstadkommas. En utredning av frågan måste därför, om den skall leda till praktiskt resultat, ingå som ett led i ett större sammanhang och vara inriktad på längre sikt. Från dessa utgångspunkter har ifrågasvarande spörsmål varit föremål för övervägande inom 1938 års jordbruksutredning, ehuru dennas arbete på grund av krisläget i nu berörda del inställts. Utskottet utgår emellertid från att nämnda spörsmål kommer att ägnas fortsatt uppmärksamhet, när så med hänsyn till tidsläget lämpligen kan ske.

Under hänvisning till det anförda anser sig utskottet icke böra tillstyrka bifall till det i motionerna framställda utredningsyrkandet. Utskottet får alltså hemställa,

att motionerna I: 3 och II: 2 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 27 maj 1941.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 140.

Reservat ion

av herrar *Danielsson* och *Olsson* i Kullenbergstorp.